

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Skriv dagtilbuddets navn

Skriv årstal

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har i Børnehuset Alssund haft særlig fokus på:

- Børneperspektivet
  - Børnefællesskaberne
  - Sammenhænge og overgange
  - Etablering af evalueringskultur
  - Forældresamarbejde
  - Tryk opvækst
-

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi reflekterer dagligt i vores pædagogiske arbejde. Vi arbejder i teams, hvor der dagligt drøftes refleksioner.

Vi har lavet et årshjul over læreplanstemaerne, så vi arbejder systematisk med de 6 temaer over en periode på 2 år.

Vi har gruppemøder en gang i måneden, hvor vi planlægger, justerer, reflekterer og evaluerer læreplanstemaet der arbejdes med. Til dette bruger vi planlægning og refleksions univers.

Vi evaluerer løbende mens der arbejdes med et konkret tema. Når vi får ny viden eller ideer justerer vi vores praksis. Når et tema afsluttes evalueres dette skriftligt.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Fra hver institution er der uddannet faglige fyrtårne for at styrke vores faglighed.

Vi har haft en pædagogisk dag, hvor alle 6 temaer er blevet beskrevet.

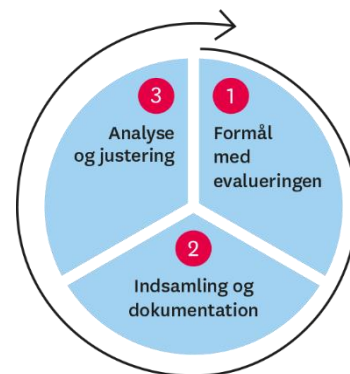
Der har været nedsat en strategigruppe med et fyrtårn fra hver institution. Denne gruppe har sat rammerne og styret processen med arbejdet af den pædagogiske læreplan.

De styrkede læreplaner er fundamentet for vores daglige pædagogiske praksis. Dette suppleres med Sønderborg kommunes børne- og unge politik .

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Dagplejen:

Vi havde fokus på:

at skabe et læringsmiljø, samt planlægge en aktivitet som er tilrettelagt efter, at alle børn kan deltage uanset alder og forudsætning.

At børneperspektivet, forstået på den måde, at vi var nysgerrige på børnenes reaktion på at være i blandt de store levende køer og kalve på bondegården i modsætningen til den dialogiske læsning om bondegården, som vi har haft forud for besøget på bondegården.

en udfordring undervejs var, at enkelte børn følte sig utrygge ved dyrene og deres lyde.

Vuggestuen:

Formålet med den evaluering vi gennemførte var:

- Formålet var at give børnene bedre forudsætninger for at danne relationer- også under måltidet, ved at dele dem op i mindre grupper. Særligt nu hvor vi har fået madordning. Formålet med de mindre grupper var at skabe mere ro og plads til at børnene kunne opleve at være en del af et fælleskab – og få følelsen af at høre til samt være en vigtig del af gruppen. Dette for at give dem optimale deltagelsesmuligheder.
- Især måltiderne er brugt som daglig evaluering, for at vurdere hvilke børn der kunne have særlig betydning for hinanden. Måltidet kunne bruges til at styrke de sociale kompetencer, hvor fællesskabet er i højsæde, og hvor de mindre kan spejle sig i de lidt større.

Børnehaven 2,9-4 årige:

Vi har arbejdet med den sociale udvikling, alsidige personlige udvikling samt dannelse.

Vi har haft fokus på at alle er en god og en vigtig del af et fællesskab. Hvor alle er vigtige medspillere Vi har givet mulighed for at børnene kan spejle sig i forskelligheder samt få en begyndende forståelse og respekt herfor.

Børnehaven 4-6 årige:

Vi har arbejdet med natur og science med fokus på vandets egenskaber.

Vi har udfordret børnenes nysgerrighed over hvad vand kan og det lykkedes os at gøre dem nysgerrige og aktive i eksperimenterne. De har undret sig og selv afprøvet egne teser.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Dagplejen:

Vores dokumentation består af billeder og observationer

Vuggestuen:

- Vi har ikke noget skriftligt/billedligt dokumentation, da pædagogikken ligger i hverdagens rutiner og daglige observationer.
- Vi har i forbindelse med evaluering af hvert læreplanstema via refleksionsuniverset, brugt op til flere praksisfortællinger.
- Gennemgang af TOPI, giver også anledning til drøftelse og evaluering af den pædagogiske praksis.
- Vi har endvidere på enkelte børn brugt vækstmodellen.

Børnehaven 2,9-4 årige:

Vi har brugt praksisfortællingen- af bl.a gemmeleg, hvor et tosproget barn forstår, at vi skal lege sammen. Vi har forinden gentagne gange leget netop denne leg voksne og børn sammen for at hjælpe det enkelte barn og gruppen til det forpligtende fællesskab. Vi har desuden været på tur for at understøtte fællesskabsfølelsen samt skabe rum for nye, her så vi børn med følelsen af overskud og være den der viser vejen og får ny plads i det sociale initiativ.

Ud over praksisfortælling har vi brugt billeddokumentation – af bl.a børn der plukker bær til vennerne som godt kan lide dem. Børn der spejler og hopper på et ben og udfordrer kroppen. To meget forsigtige børn som pludselig går forrest hele vejen tilbage fra stranden med store smil og masser af stolthed (stor forskel for alsidig udvikling)

Børnehaven 4-6 årige:

Vi har billeder af hvor børnene selv er i gang med at afprøve hvad der flyder og synker.

Vi har udtalelser fra børn:

"Yes jeg vidste den ville flyde- for den er flad".

Da et barn efterfølgende havde is med til en fødselsdag skulle vi skynde os at servere dem - *"for solen smelter dem jo."*

Vi har observeret børnenes samtale og at de afprøve på egen hånd senere i leg.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Dagplejen:

Vi oplever at børnene har lært at de ting vi læser om og ser i en bog har et helt andet størrelses perspektiv i den virkelige verden. De største af børnene benævner stor og lille. For eksempel at traktoren ser lille ud i en bog og, at den er meget stor i virkeligheden når de som på billeder står i gruppen. Det samme gælder koen og de øvrige ting vi oplever på bondegården.

Vi havde fokus på at børnenes ordforråd blev udviklet markant, og at alle børnene fik et naturligt indblik i omgangen med dyr og maskiner.

Vi oplever at aktiviteten har givet alle børnene en oplevelse af sammenhæng.

Vuggestuen:

Vi lærte om Sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø (måltidet) og trivsel, læring, udvikling og dannelse at:

- Tryghed i at kende sin plads og sine bord-venner
- Udviklingen er mere tryk, når det kun er en lille gruppe.
- Dannelse omkring måltidet såsom bordskik, dialoger omkring hvor maden kommer fra.
- Et eksempel er to børn, der har fundet hinanden og leger rigtig godt sammen. Og når de også deler måltidet sammen, så øges deres relation yderligere

Børnehaven 2,9-4 årige:

Vi blev bekræftet i, at små ture ud af huset kan have enorm indflydelse. Simple hverdags aktiviteter og lege er ofte tilstrækkelig tilbud i et pædagogisk udviklende læringsmiljø. Såfremt pædagogen er bevidst om deres roller og er aktivt deltagende. Vi har erfaret, at vores aldersgruppe (børnehavebørn i alderen 2,9-4) er meget åbne og nysgerrige på andres perspektiver. De er utroligt gode til at inddrage andre og rumme forskelligheder.

Børnehaven 4-6 årige:

Vi kan se på vores dokumentation, at det er vigtigt, at vi er opmærksomme på at være åbne over børnenes nysgerrighed og spørgsmål - følge deres undringer og give tid og rum til undersøgelse, begejstring samt være nysgerrige sammen med dem.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Dagplejen:

Ud fra den oplevelse vi har fået af, at børnene har udviklet deres ordforråd, kunne vi med rette have haft fokus på Kommunikation og sprog samtidig. Vi har gjort os tanker om, at faktisk samtlige læreplanstemaer ville være mulige at inddrage i denne aktivitet. Forstået på den måde, at hvis vi lægger fokusområdet på et andet læreplanstema ville vi tænke teoretisk anderledes og det praktiske udfald ville ligeledes være forandret.

Nu valgte vi denne gang kun at have fokus på et tema.

Vuggestuen:

Evalueringen gav anledning til følgende justeringer og ændringer:

- Vi har måtte give køb på vores opdeling af børn i teams i forhold til primærpædagog, da det har givet mere mening at placere børnene i forhold til at styrke børnenes sociale relationer, og derved skabe optimale forhold for trivsel, dannelse, udvikling og læring.
- Et eksempel har været at støtte op om en relation som to børn selv har etableret, også med det for øje at det ene barn kunne have været i en udsat position.

Børnehaven 2,9-4 årige:

I evalueringen har vi opdaget, at universer skal forsimples, da vi kan være mere grundige. Det giver et kvalitativt læringsmiljø, med særlig fokus på dannelse.

Børnehaven 4-6 årige:

I evalueringen kan vi se vigtigheden af at vores planlægning af temaer rummer plads til at vi kan følge børnenes initiativer efterhånden som de udvikler sig, når de fordyber sig og lader sig inspirere.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Under Covid-19 har vi været udfordret på at mødes fysisk, så der er bestyrelsen blevet inddraget pr mail.

Vi har inddraget forældrebestyrelsen på bestyrelsesmøderne. Her er de blevet præsenteret for læreplanerne og elementerne i den. Vi har drøftet vores læreplan og de pædagogiske grundlag, som altid er afsat for vores pædagogiske tilgang i dagligdagen. Bestyrelsen har haft mulighed for at byde ind med spørgsmål/kommentarer og tilføjelse til læreplanen, dette har bevirket at forældrene oplever at der er en sammenhæng med det der står i læreplanen og det de som forældre oplever.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Fremadrettet vil vi have fokus på:

At skabe små legemiljøer både ude og inde, hvor legen er grundlæggende og understøtter alle børns deltagelses muligheder.

At have fokus på børneperspektivet i et pædagogisk læringsmiljø med øje for børnenes trivsel, udvikling og læring. Vi ser på børnene og de fællesskaber der er og tilbyder dem læring og udviklende fællesskaber i et trykt og lærende miljø, med nærværende voksne der justere sig ift. børnene.

Vi vil have fokus på at gøre vores måltid til et pædagogisk læringsrum især efter at vi har fået madordning.

Vi vil have fokus på de flere sprogede børn.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi skal have indarbejdet mere systematik i vores evalueringer og samtidig skal vores evalueringer være mere konkrete. Vi vil ud over refleksions universet også bruge video, børneinterviews mm så vi sikrer en bedre inddragelse af børnenes perspektiver i vores planlægning og evaluering.

Vi vil fortsætte med at evaluere mundtligt ud fra vores pædagogiske grundlag og de observationer vi gør os dagligt.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Dette arbejde ligger ved de faglige fyrtårne som vil reviderer læreplanen, da der er flere punkter som ikke stemmer overens med det vi gør i hverdagen. De faglige fyrtårne vil herefter gennemgå lære planen på et team møde i efteråret 2023. Her vil de fremstille forslag til ændringer og justeringer og derefter vil den blive tilrettet vores hverdag.

Vi vil blive endnu dygtigere til at sætte fokus på den skriftlige evaluering.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC